

REFERAT 2022-25: Økonomiudvalget d. 19-03-2025

Mødedato Onsdag d. 19. marts 2025 kl. 08:30

Mødested Magistratssalen, Sønderborg Rådhus

Mødedeltagere Erik Lauritzen, Ellen Trane Nørby, Stephan Kleinschmidt, Tage Petersen, Preben Storm (Fravær), Dikke Lauritzen, Stefan Lydal (Fravær), Jesper Smaling, Bo Kleis Christensen

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Godkendelse af regnskabsaflæggelse for 2024.....	4
Godkendelse af anlægsoverførsler fra regnskabsåret 2024 til 2025 ØU.....	8
Godkendelse af driftsoverførsler fra regnskab 2024 til 2025 ØU.....	11
Godkendelse af samlede drifts- og anlægsoverførsler m.m. fra regnskabsåret 2024 til 2025.....	14
Godkendelse af handleplan for budgetlægningen 2026-2029.....	20
Godkendelse af plan for placering af 550 permanente studieboliger i Sønderborg.....	22
Godkendelse af ansøgning om tilsagn til støtte til opførelse af 39 almene familieboliger på Bülowsv	24
Godkendelse af scenarie for natslukning.....	27
Godkendelse af model for videreførelse af Tidlig Tysk.....	30
Drøftelse af solceller på kommunale tage.....	33
Orientering om befolkningsudvikling og -sammensætning i Sønderborg Kommune.....	36
Lukket: Godkendelse af salg af areal.....	37
Godkendelse af køb af ejendom.....	38
Lukket: Godkendelse af model for signalregulering ved Nordborg Resort.....	40
Lukket: Godkendelse af tildelingskriterier for udbud af bank og kapitalforvaltning.....	41
Lukket: Generel orientering.....	42
Lukket: Underskriftsside 19-03-2025.....	43

Punkt 1: Godkendelse af dagsorden

22/420

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Økonomiudvalget at godkende

- dagsordenen.

Beslutning Økonomiudvalget den 19-03-2025

Godkendt.

Fraværende:

Stefan Lydal

Preben Storm

Fraværende Stefan Lydal, Preben Storm

Punkt 2: Godkendelse af regnskabsaflæggelse for 2024

25/356

Sagsresumé

Regnskab for året 2024 er afsluttet.

Driften

Regnskabsresultatet på ordinær drift viser balance mellem det korrigerede budget med en forbrugsprocent på 97,9 på driften.

I Regnskab 2024 sammenlignes det vedtagne budget med forbruget og her viser regnskabsresultatet på drift et overskud på 451 mio. kr. mod et oprindeligt budgetteret overskud på 225 mio. kr. ved vedtagelsen af budget 2024.

Det realiserede driftsresultat skal ses i sammenhæng med de budgetændringer der er sket i løbet af 2024 og de anmodninger om overførsel af ikke forbrugt budget fra 2024 til 2025. Anmodning om budgetoverførsler behandles af Byrådet i særskilt punkt på denne dagsorden.

På driftsudgifter ekskl. udgifter til overførselsindkomster m.v. udgør regnskabsresultatet 3.874 mio. kr. i forhold til det korrigerede budget på 3.934 mio. kr. Tages højde for forventede overførsler til aktiviteter der videreføres i 2025, er forbrugsprocenten på 99,7.

Udgifter til overførseludgifter m.v. udviser et mindreforbrug i forhold til korrigeret budget på 59,7 mio. kr. Mindreforbrug vedrørende overførselsudgifter indenfor Arbejdsmarkedsudvalget vil blive søgt overført til 2025 med henblik på eventuel efter- og midtvejsregulering. Tages højde for forventede overførsler til aktiviteter der videreføres i 2025, er forbrugsprocenten på 99,4.

Anlægsinvesteringer

På anlægsområdet er der foretaget nettoinvesteringer på i alt 189,2 mio. kr. inden for det skattefinansierede område og nettoudgifter på 10,2 mio.kr. på jordforsyningsområdet.

Samlet resultat af drifts- og anlægsvirksomhed i budgettet.

Det samlede resultat af drifts- og anlægsvirksomheden er et positivt resultat på 251 mio. kr., mod et oprindeligt budgetteret resultat i overskud på 8 mio. kr. Dette skal ses i sammenhæng med udskudte drifts- og anlægsaktiviteter.

Samlet resultat af regnskabsåret 2024.

Det samlede resultat af regnskabsåret 2024 bevirker, at kassebeholdningen i 2024 øges med 189 mio. kr., og i et øjebliksbillede den 31. december 2024 udgør 613,8 mio. kr.

Dette skal ses i sammenhæng med, at budgetteret låneoptag på ca. 13 mio. kr. indenfor lånerammen i 2024 først hjemtages inden udgangen af april 2025. Kassebeholdningen er et øjebliksbillede på årets sidste dag og ikke udtryk for, hvad der reelt er til Byrådets disposition.

Ledelsesinformation

De ekstraordinære kurstab, herunder ikke realiserede kurstab, der prægede 2022, er i løbet af 2023 og 2024 blevet modsvaret af højere renteindtægter og kursgevinster i 2023 og 2024. Derfor tages der i forhold til den løbende opfølgning på likviditetens udvikling i 2025 udgangspunkt i den regnskabsmæssige primo kassebeholdning i 2025. Udgangspunktet for opfølgningen på likviditeten i 2025 er korrigeret for overførsler fra 2024 til 2025.

Regnskabet afgives til revisionen og vil, når revisionsberetningen foreligger, i juni 2025 blive endeligt godkendt i Byrådet.

Byrådet har beslutningskompetencen, jf. delegationsplanen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Økonomiudvalget, at Byrådet godkender

- at afgive årsregnskabet til revisionen.

Sagsfremstilling

Sønderborg Kommunes regnskab for 2024 foreligger nu i form af ”Årsberetning 2024” der er vedlagt som bilag.

Kort opsummering af regnskabet, ud fra årsopgørelsen er ligeledes vedlagt som bilag.

Årsregnskabet for 2024 viser følgende resultat i oversigtsform:

Alle beløb mio. kr.	Regnskab 2024	Korr. budget 2024	Afvielser til korr. Budget
Skatter	4.117	4.114	3
Generelle tilskud	1.908	1.907	1
Indtægter i alt	6.025	6.021	4
Driftsudgifter i alt	-5.594	-5.714	120
Renter	20	-2	22
Udgifter i alt	-5.574	-5.716	142
Driftsresultat i alt	451	305	146
Anlægsudgifter	-189	-309	120
Jordforsyning	-10	20	-30
Resultat i alt	251	16	235
Forsyningsområdet i alt	-1	0	-1

Note: Positive tal = overskud/mindreforbrug

Driftsresultat:

Kommunen har indtægter i form af generelle tilskud/udligning og skatter på i alt 6.025 mio. kr. Kommunen har driftsudgifter på i alt -5.574 mio. kr. (netto). Udgifterne fordeler sig med 5.594 mio. kr. på det skattefinansierede område og 20 mio. kr. i nettorenteindtægter.

Ovenstående resulterer i et overskud på 451 mio. kr. på den ordinære drift. Forventet resultat, jf. korrigeret budget var på 305 mio. kr. Det realiserede driftsresultat skal ses i sammenhæng med anmodede overførsler af udgiftsposter fra 2024 til efterfølgende år.

Der anmodes i forlængelse heraf, i særskilt punkt på denne dagsorden, om overførsel af mindreforbrug fra 2024 til 2025.

Anlæg og finansielle konti:

Kommunen har udgifter til anlæg (netto, skattefinansierede område) på ca. 189 mio. kr. og til jordforsyning nettoudgifter på ca. 10 mio. kr.

Den samlede låneadgang for 2024 er opgjort til ca. 13 mio. kr. Lånet skal hjemtages senest ved udgangen af april 2025 og vil indgå i regnskabet for 2025. Aktuelt er kommunens langfristede gæld på lån 19.826 kr. pr. indbygger.

Det samlede resultat af drifts- og anlægsvirksomheden i 2024 udviser dermed et positivt resultat på 251 mio. Forventet resultat jf. korrigeret budget, var positivt resultat på 16 mio. kr.

Resultat af det brugerfinansierede område, det vil sige forsyning (drift og anlæg) udviser en netto udgift på 1 mio. kr.

Det samlede resultat af regnskabsåret 2024 bevirker, at kassebeholdningen i 2024 øges med 189 mio. kr., og i et øjebliksbillede den 31. december 2024 udgør 613,8 mio. kr.

Dette skal ses i sammenhæng med, at budgetteret låneoptag på ca. 13 mio. kr. indenfor lånerammen i 2024 først hjemtages inden udgangen af april 2025.

Kassebeholdningen er et øjebliksbillede på årets sidste dag og ikke udtryk for, hvad der reelt er til Byrådets disposition.

Med dette regnskabsresultat, skal det bemærkes, at servicevækstrammen for 2024 for Sønderborg Kommune er overholdt.

Overførselssagen fra år 2024 til 2025 behandles i særskilt sag i Økonomiudvalg og Byråd. Der søges om overførsel af samlet set ca. 172,8 mio. kr., som finansieres af kassebeholdningen i 2025.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Forvaltningen Økonomi og Arbejdsmarked oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser.

Beslutning Økonomiudvalget den 19-03-2025

Udvalget anbefaler indstillingen.

Fraværende:

Stefan Lydal

Preben Storm

Bilag

Sønderborg Kommunes årsberetning 2024 - 26. marts 2025

Fraværende Stefan Lydal, Preben Storm

Punkt 3: Godkendelse af anlægsoverførsler fra regnskabsåret 2024 til 2025 ØU

24/19507

Sagsresumé

Af Sønderborg Kommunes principper og retningslinjer for økonomistyring fremgår, at der i et vist omfang kan søges om overførsel af uforbrugte driftsbevillinger og rådighedsbeløb (anlæg) til næste år. Tilsvarende kan et merforbrug accepteres, såfremt efterfølgende bevillinger reduceres tilsvarende.

På udvalgets område er der et samlet mindre forbrug på anlæg på 46,677 mio. kr., en mindre indtægt vedrørende lånoptagelse på 44,417 mio. kr., og et mindre forbrug på 29,825 mio. kr. på finansforskydninger.

Forvaltningen foreslår at der overføres 46,677 mio. kr. til 2025 til færdiggørelse af anlægsprojekterne, -44,755 mio. kr. vedrørende lånoptagelse og 30,455 mio. kr. vedrørende finansforskydninger m.m.

Byrådet har beslutningskompetencen jf. delegationsplanen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Økonomiudvalget, at Byrådet godkender

- at anlægsoverførslerne på 46,677 mio. kr. gives som tillægsbevilling i 2025 til de enkelte politikområder under fagudvalget, og finansieres af kassebeholdningen i 2025
- at der overføres -44,755 mio. kr. til lånoptagelse for 2024 i år 2025
- at der overføres 30,455 mio. kr. vedrørende finansforskydninger m.m.

Sagsfremstilling

Af Sønderborg Kommunes principper og retningslinjer for økonomistyring fremgår, at der i et vist omfang kan søges om overførsel af uforbrugte driftsbevillinger og rådighedsbeløb (anlæg) til næste år. Tilsvarende kan et merforbrug accepteres, såfremt efterfølgende bevillinger reduceres tilsvarende.

Uforbrugte rådighedsbeløb til meddelte anlægsbevillinger i regnskabsåret 2024 er opgjort.

Forvaltningen har fremsendt deres begrundelser for ansøgning om overførsel af uforbrugte beløb pr. anlægsprojekt og har oplyst

- at projektet fortsætter i 2025, og med hvilket beløb
- angivet en kort status pr. projekt, herunder om det forventes at projektet strækker sig ind i 2025 eller senere

Opgørelsen af anlægsoverførsler viser nedenstående beløb pr. projekt.

Anlægsprojekt i 1.000 kr.	Restbudget 2024	Overførsel til 2025
Politikområde 02 Politisk og adm. org.	113	113
Politikområde 03 Kommunale ejendomme	-3.966	-3.966
Politikområde 04 Turisme og Landdistrikter	6.493	6.493
Politikområde 05 Bosætning og byggeri	3.151	3.151
Politikområde 07 Natur, Klima og Forsyning	56	56
Politikområde 08 Veje og Trafik	40.827	40.827
Politikområde 10 Kultur, Idræt og Fritid	3	3
I alt	46.677	46.677

Finansforskydninger og lån:

Der hjemtages lån i april 2025 for 2024 i forhold til afholdte udgifter for 12,572 mio. kr. og 32,183 mio.kr., der kan optages i 2025, når overførte anlæg er gennemført i indeværende år.

På finansforskydninger overføres 30,455 mio. kr. vedrørende indskud i Landsbyggefonden, garantistillelse, Sønderborg Lufthavn og moms.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomi- og Arbejdsmarkedsforvaltningen oplyser, at hvis indstillingen godkendes, skal der meddeles en tillægsbevilling i 2025 finansieret af kassen.

Bevillingspåtegning (i 1.000 kr.)

	Politik område	Budget år 2025	Overslags år 1	Overslags år 2	Overslags år 3
Drift					
Anlæg/ Rådighedsbeløb	Div.	46.677			
Lån	01	-44.755			
Skatter, udligning og moms	01	1.232			
Finansforskydninger	01	29.223			
Finansiering via:					
Drift andetsteds					
Afsat rådighedsbeløb					
Låneoptagelse					
Afdrag og renter af nye lån					

Kassebeholdning 01 -32.377

Beslutning Økonomiudvalget den 19-03-2025

Udvalget anbefaler indstillingen.

Fraværende:

Stefan Lydal

Preben Storm

Bilag

ØU LIS Anlæg ultimo 2024

Fraværende Stefan Lydal, Preben Storm

Punkt 4: Godkendelse af driftsoverførsler fra regnskab 2024 til 2025 ØU

24/19507

Sagsresumé

Af Sønderborg kommunes principper og retningslinjer for økonomistyring fremgår, at der i et vist omfang kan søges om overførsel af uforbrugte driftsbevillinger og rådighedsbeløb (anlæg) til næste år. Tilsvarende kan et merforbrug accepteres, såfremt efterfølgende bevillinger reduceres tilsvarende.

Regnskabet på udvalgets område viser, at der samlet er et mindre forbrug på 10,243 mio. kr., hvormed kommunens kassebeholdning ultimo 2024 er blevet reguleret.

Forvaltningen foreslår at overføre 4,747 mio. kr. fra 2024 til 2025, via en tillægsbevilling finansieret af kassebeholdningen i 2025.

Byrådet har beslutningskompetencen, jf. delegationsplanen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Økonomiudvalget, at Byrådet godkender,

- at overførslerne på 4,747 mio. kr. gives som tillægsbevilling i 2025, til de enkelte politikområder under fagudvalget, som finansieres af kassebeholdningen i 2025, heraf 0,500 mio. kr. til anlæg.

Sagsfremstilling

I henhold til principper og retningslinjer for økonomistyring, kan der i et vist omfang søges om overførsel af uforbrugte driftsbevillinger og rådighedsbeløb (anlæg) til næste år. Tilsvarende kan et merforbrug accepteres, såfremt efterfølgende bevillinger, via en negativ tillægsbevilling, reduceres tilsvarende.

Regnskabsresultatet 2024 er tilført kassebeholdningen og eventuelle mer-/mindrebevilling søges som tillægsbevillinger i 2025.

I de tilfælde hvor der kan konstateres mer- eller mindreforbrug, gælder følgende for adgang til overførsel mellem budgetårene.

- Der kan som udgangspunkt ske overførsel, hvis det manglende forbrug skyldes periodeforskydning af udgiften (bindende aftaler) og decentrale enheder.
- Et merforbrug overføres til afvikling i efterfølgende år, såfremt der ikke ligger særlige forhold til grund for ikke at overføre merforbruget.

Direktionen indstiller herudover, efter vanlig praksis, at Byrådet godkender overførsel af op til 50% af ikke forbrugte midler til initiativer/opgaver, der er planlagt i 2025. I 2025 særligt prioritering af midler til implementering af reformer.

Driftsresultatet udviser et samlet mindre forbrug på 119 mio. kr., fordelt med 60,6 mio. kr. på service og 58,4 mio. kr. på overførselsområdet (ikke service).

Med dette udgangspunkt foreslår Direktionen en samlet driftsoverførsel til 2025 på 97,5 mio. kr.

Heraf overføres

- indenfor driftsområderne søges 49,2 mio. kr. overført
 - Bindende aftaler (puljemidler m.v.) og de decentrale enheder på 31 mio. kr.
 - Finansiering af diverse aktiviteter/udfordringer i 2025 på 18,2 mio. kr.
- indenfor ikke serviceområde (Arbejdsmarkedsområdet) overføres 48,3 mio. kr. til kommende midtvejs-/efterregulering i august 2025.

Regnskabsresultatet for 2024 udviser et samlet mindre forbrug på 10,243 mio. kr. indenfor udvalgets politikområder.

Forvaltningen foreslår at overføre 4,747 mio. kr. til 2025.

Baggrund og begrundelsen for overførslerne er følgende:

- 0,680 mio. kr. til arbejdet med digitalisering og datasikkerhed.
- 0,550 mio. kr. til sagsomkostninger ifm verserende retssag samt renovering af lokaler på Rådhuset
- 0,500 mio. kr. til afholdelse til valg i 2025
- 0,265 mio. kr. vedrørende Center for Verdensmål, der vedrører formidlingsmidler (eksterne midler)
- 0,500 mio. kr. bl.a. til arbejdet med Landsstævne 2029
- 0,469 mio. kr. til Omsorg og Udvikling til at understøtte reformarbejdet på seniorområdet
- 0,338 mio. kr. til Børn, Uddannelse og Sundhed til at understøtte Folkeskoleaftalen og Sundhedsreformen
- 0,500 mio. kr. til mur til afgræsning af legeplads søges overført til anlæg
- 0,191 mio. kr. vedrørende projekter, hvor tilskud først udbetales i 2025
- 0,166 mio. kr. vedrørende Global udsyn, som er et projekt med ekstern finansiering.
- 0,910 mio. kr. til bindende kontrakt indgået med rådgiver
- -0,908 mio. kr. vedrørende det takstfinansierede affaldsområde
- 0,396 mio. kr. vedrørende igangværende projekt ZERO Industry
- 0,190 mio. Kr. under Naturvejlederne til afregning af fondsmoms i forbindelse med tilskud fra Nordea til ”Naturens mødested ved Sønderborg Naturcenter”.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomi- og Arbejdsmarkedsforvaltningen oplyser, at hvis indstillingen godkendes, skal der gives en tillægsbevilling i 2025 på samlet 4,747 mio. kr., som finansieres af kassebeholdningen 2025.

Bevillingspåtegning (i 1.000 kr.)

	Politik område	Budget år 2025	Overslags år 1	Overslags år 2	Overslags år 3
Drift	Div.	4.247			
Anlæg/ Rådighedsbeløb	08	500			

Finansiering via:

Drift andetsteds

Afsat rådighedsbeløb

Låneoptagelse

Afdrag og renter af
nye lån

Kassebeholdning 01 -4.747

Beslutning Økonomiudvalget den 19-03-2025

Udvalget anbefaler indstillingen.

Fraværende:

Stefan Lydal

Preben Storm

Bilag

Driftsoverførsler 2024-2025 ØU

Samlet driftsoverførsler fra 2024 til 2025

Fraværende Stefan Lydal, Preben Storm

Punkt 5: Godkendelse af samlede drifts- og anlægsoverførsler m.m. fra regnskabsåret 2024 til 2025

24/19507

Sagsresumé

Der søges, på grundlag af regnskab 2024 og forvaltningernes indstillinger, om godkendelse af samlede anmodninger om overførsler af mindreforbrug på drift, anlæg og øvrige områder, fra 2024 til 2025.

Driftsvirksomheden:

Samlet set udviser regnskab 2024 et driftsresultat (forbrugsprocent på 97,9) med et mindreforbrug på 120,3 mio. kr. i forhold til det korrigerede budget for 2024.

Mindreforbruget er fordelt på serviceområdet med 60,6 mio. kr. med en forbrugsprocent på 98,5, ikke service (primært overførselsområdet) med 59,7 mio. kr. med en forbrugsprocent på 96,6 og forsyningsområdet med -1,3 mio. kr.

Indenfor serviceområdet søges overført 48,018 mio. kr. til 2025, 0,350 mio. kr. til 2026, 0,306 mio. kr. til 2029 samt 0,5 mio. kr. til anlæg i 2025. I alt søges dermed ca. 49,2 mio. kr. overført til igangværende aktiviteter. Tages der højde herfor udgør forbrugsprocenten 99,7

Indenfor overførselsområdet søges 48,323 mio. kr. overført til midtvejs-/efterreguleringen i august 2025. Tages der højde herfor udgør forbrugsprocenten 99,4 indenfor ikke service (primært overførselsområdet).

Samlet set herefter tilføres ca. 21,5 mio. kr. til kassen fra driften.

Direktionen anbefaler, at de midler der ved regnskabsaflæggelsen er tilført kassen, efter godkendte overførsler fra 2024 til 2025, bidrager til finansiering ved kommende bevillingsrevisioner i 2025. Det bemærkes, at eventuelt restbeløb i forhold til efter- og midtvejsregulering af overførselsudgifter vil være kendt ved 2. bevillingsrevision i 2025.

Direktionen anbefaler, at der ved kommende bevillingsrevisioner afsættes budget til de kendte udgifter til DGI-landsstævne (38 mio. kr.) og kystbeskyttelse i Gråsten (7,5 mio. kr.) samt til studieboliger.

Anlægsvirksomheden:

Samlet set er der i 2024 investeret for netto ca. 199 mio. kr.

I forhold til det korrigerede budget 2024 er der et mindreforbrug på netto ca. 89,6 mio. kr., som søges overført til 2025.

Overførsler fra 2024 – 2025 og senere: Samlet set søges der om overførsel fra 2024 på 172,131 mio. kr. til 2025, 0,350 mio. kr. til 2026 og 0,306 mio. kr. til 2029.

Byrådet har beslutningskompetencen, jf. delegationsplanen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Økonomiudvalget, at Byrådet godkender

- at der på driften overføres 48,018 mio. kr. der gives som tillægsbevillinger i 2025, 0,350 mio. kr. i 2026 og 0,306 mio. kr. i 2029 samt 0,500 mio. kr. til anlæg i 2025 til politikområderne under fagudvalgene.
- at der på overførselsområdet overføres 48,323 mio. kr. til efter-/midtvejsreguleringen i 2025.
- at der på anlæg overføres 89,590 mio. kr., der gives som tillægsbevilling i 2025 til de enkelte politikområder under fagudvalgene.
- at der til hjemtagelse af lån i 2025, inden for låneramme 2024, gives en tillægsbevilling på -12,572 mio. kr. samt herudover gives en tillægsbevilling på -32,183 mio. kr. til hjemtagelse af lån inden for låneramme 2025.
- at der gives tillægsbevilling i 2025 på 29,223 mio. kr. til indskud til Landsbyggefonden, garantistillelser og udlån med mere.
- At der gives tillægsbevilling i 2025 på 1,232 mio. kr. til momsafregninger.
- at budgetreserver i budget 2025 til forventede overførsel af midler fra 2024 til 2025 udlignes, ved at reserven 60 mio. kr. på driften og 22 mio. kr. på anlæg i 2025 tilføres kassen, mens modposten på finansforskydninger 82 mio. kr. modsvarende trækkes på kassen.

På grundlag af ovenstående reguleres kassebeholdningen:

- det samlede beløb på -172,131 mio. kr. af kassebeholdningen i 2025, -0,350 mio. kr. i 2026 og -0,306 mio. kr. i 2029 finansieres af kassebeholdningen i de pågældende år.

Sagsfremstilling

Af Sønderborg Kommunes principper og retningslinjer for økonomistyring fremgår, at der i et vist omfang kan søges overførsel af uforbrugte driftsbevillinger og rådighedsbeløb (anlæg) til næste år. Tilsvarende kan merforbrug accepteres, såfremt efterfølgende bevillinger reduceres tilsvarende.

Regnskabsresultatet for 2024 er nu opgjort.

Driftsvirksomheden

Driftsresultatet udviser et samlet mindre forbrug på 120,3 mio. kr., fordelt med 60,6 mio. kr. på service og 59,7 mio. kr. på ikke service (primært overførselsområdet).

I de tilfælde hvor der kan konstateres mer- eller mindreforbrug, gælder følgende for adgang til overførsel mellem budgetårene.

- Der kan som udgangspunkt ske overførsel, hvis det manglende forbrug skyldes periodeforskydning af udgiften (bindende aftaler) og decentrale enheder.
- Et merforbrug overføres til afvikling i efterfølgende år, såfremt der ikke ligger særlige forhold til grund for ikke at overføre merforbruget.

Direktionen indstiller herudover, efter vanlig praksis, at Byrådet godkender overførsel af op til 50% af ikke forbrugte midler til initiativer/opgaver, der er planlagt i 2025. I 2025 særligt prioritering af midler til implementering af reformer.

Driftsresultatet inkl. forsyning udviser et samlet mindre forbrug på 119 mio. kr., fordelt med 60,6 mio. kr. på service og 58,4 mio. kr. på overførselsområdet (ikke service).

Med dette udgangspunkt foreslår Direktionen en samlet driftsoverførsel til 2025 på 97,5 mio. kr.

Heraf overføres

- indenfor driftsområderne søges 49,2 mio. kr. overført
 - Bindende aftaler (puljemidler m.v.) og de decentrale enheder på 31 mio. kr., heraf 0,5 mio. kr. til anlæg.
 - Finansiering af diverse aktiviteter/udfordringer i 2025 på 18,2 mio. kr.
- indenfor ikke serviceområde (Arbejdsmarkedsområdet) overføres 48,3 mio. kr. til kommende midtvejs-/efterregulering i august 2025

Direktionen anbefaler, at de midler der ved regnskabsafleggelsen er tilført kassen, efter godkendte overførsler fra 2024 til 2025, bidrager til finansiering ved kommende bevillingsrevisioner i 2025. Det bemærkes, at eventuelt restbeløb i forhold til efter- og midtvejsregulering af overførselsudgifter vil være kendt ved 2. bevillingsrevision i 2025.

Direktionen anbefaler, at der ved kommende bevillingsrevisioner afsættes budget til de kendte udgifter til DGI-landstævne (38 mio. kr.) og kystbeskyttelse i Gråsten (7,5 mio. kr.) samt til studieboliger.

Samlet indstiller forvaltningerne, at 97,5 mio. kr. overføres til 2025, jævnfør nedenstående oversigt.

Det bemærkes, at der i budgettet for 2025 er afsat 60 mio. kr. på driftsvirksomheden (serviceudgift), som budgetreserve til finansiering af overførslerne fra 2024 med tilsvarende modpost på finansforskydninger. Dette udlignes i forbindelse med denne overførselssag.

De samlede ønsker til driftsoverførsler fra 2024 til 2025:

Udvalg (minus = merforbrug)	Restbudget 2024 (i mio. kr.)	Overførsel til 2025 og senere	Tilført kassen
Økonomi Til anlæg	10.243	4.247 500	5.495
Arbejdsmarked	53.368	50.846	2.522
Børne og Uddannelse	25.352	20.910	4.442
Kultur, Idræt og Medborgerskab	7.682	5.871	1.811
Sundhed	8.270	5.221	3.049
Social, Senior og Handicap	12.373	7.989	4.384
Erhverv og Grøn Vækst	1.770	1.535	235
Teknik, By og Bolig	-4.418	966	-5.384
Natur, Klima og Miljø	4.325	-588	4.913
I alt	118.966	97.497	21.469
Fordeling:	60.573	48.674	11.899

- Service 1)	59.701	48.323	11.378
	-1.308	0	-1.308
- Overførselsområdet		500	-500
- Forsyning			
- Anlæg			

1) Servicerammen i 2025 påvirkes med 48 mio. kr. minus afsat reserve på 60 mio. kr. og med 0,350 mio. kr. i 2026 og 0,306 mio. kr. i 2029.

Anlægsvirksomheden, lån og finansforskydninger

Samlet set anbefaler forvaltningerne, at der overføres 89,590 mio. kr. til 2025 til færdiggørelse af anlægsprojekterne. Herudover overføres 30,455 mio. kr. vedrørende indskud til Landsbyggefonden, garantistillelser og moms med mere.

Det bemærkes, at der i budgettet for 2025 er afsat 22 mio. kr. på anlægsvirksomheden, som budgetreserve til finansiering af overførslerne fra 2024 med tilsvarende modpost på finansforskydninger. Dette udlignes i forbindelse med denne overførselssag.

Herudover hjemtages der lån inden udgang af april 2025 på 12,572 mio. kr. vedrørende regnskabsåret 2024 samt overført lånemulighed på 32,183 mio. kr.

Forvaltningernes indstillinger om anlægsoverførsler fra 2024 til 2025:

Udvalg (minus = merforbrug)	Restbudget 2024	Heraf overførsel til 2025	Tilført kassen
	(i mio. kr.)		
Økonomi	46.677	46.677	0
Arbejdsmarked	0	0	0
Børne og Uddannelse	8.298	8.298	0
Kultur, Idræt og Medborgerskab	5.831	5.831	0
Sundhed	356	356	0
Social, Senior og Handicap	11.304	11.304	9
Erhverv og Grøn Vækst	372	372	0
Teknik, By og Bolig	13.605	13.605	0
Natur, Klima og Miljø	3.146	3.146	0
I alt	89.590	89.590	0
Indskud i landsbyggefonden	8.164	7.820	344
Garantistillelser	6.617	7.500	-883
Øvrige udlån med mere	13.903	13.903	0

Moms	1.141	1.232	-91
Låneoptagelse for 2024 – hjemtages i april 2025	-12.234	-12.572	338
Låneoptagelse overført til 2025	-32.183	-32.183	0
Anlæg og lån i alt	74.998	75.290	-293

Samlet anmodning:

Samlet set søges der således om overførsel fra 2024 på 172,131 mio. kr. til 2025, 0,350 mio. kr. til 2026 og 0,306 mio. kr. til 2029.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Forvaltningen Økonomi og Arbejdsmarked, at hvis indstillingen godkendes, skal der gives nedenstående tillægsbevillinger på samlet 172,787 mio. kr., som finansieres af kassebeholdningen.

Bevillingspåtegning (i 1.000 kr.)

	Politik område	Budget år 2025	Overslags år 1 2026	Overslags år 2 2027	Overslags år 4 2029
Drift					
- Service	Diverse	48.018			
- Anlæg	02	500	350		306
Anlæg/ Rådighedsbeløb					
- Fra anlæg	Diverse	89.590			
Generelle tilskud					
Finansforskydninger					
- Fra finansforskydn.	01	29.223			
- Budgetreserve	01	82.000			
Finansiering via:					
Drift andetsteds					
- Budgetreserve	02	-60.000			
Afsat rådighedsbeløb					
- Budgetreserve	02	-22.000			
Skatter/Udligning					
- Overførselsområdet	01	48.323			
- Moms	01	1.232			
Låneoptagelse					
- Lånerammen 2024	01	-12.572			
- overført lån	01	-32.183			
Afdrag og renter af					

nye lån

Kassebeholdning	01	-172.131	-350	-306
-----------------	----	----------	------	------

Beslutning Økonomiudvalget den 19-03-2025

Udvalget anbefaler indstillingen.

Fraværende:

Stefan Lydal

Preben Storm

Bilag

Samlet drifts- og anlægsoverførsler 2024 til ØU og Byråd

Fraværende Stefan Lydal, Preben Storm

Punkt 6: Godkendelse af handleplan for budgetlægningen 2026-2029

25/228

Sagsresumé

Forvaltningen har udarbejdet forslag til budgethandleplan 2026-2029, herunder den overordnede politiske tidsplan for budgetlægningen 2026-2029.

Budgethandleplanen har to overordnede formål:

- At beskrive rammerne for det kommende budgetarbejde.
- At beskrive konkrete elementer og opmærksomhedspunkter, der skal indtænkes i budgetlægningen for at sikre en fortsat robust og bæredygtig økonomi i overensstemmelse med de økonomiske pejlemærker.

Handleplan for budgetlægningen 2026-2029 er vedlagt som bilag.

Økonomiudvalget har beslutningskompetencen, jf. delegationsplanen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Økonomiudvalget at godkende

- Budgethandleplan 2026-2029, som grundlaget for arbejdet med budget 2026-2029.

Sagsfremstilling

Handleplan for budgetlægningen 2026-2029 beskriver grundlaget, spillereglerne og tidsplanen for det kommende budgetarbejde, der skal være med til at sikre budgetbalance på både kort og lang sigt i overensstemmelse med de økonomiske pejlemærker.

Handleplanen indeholder følgende:

- Kommunens økonomistyring, herunder økonomiske pejlemærker
- Status på kommunens økonomi
- Centrale forudsætninger for kommunens økonomi
- Budgetproces 2026-2029, herunder tidsplan for den politiske proces samt ansvars- og rollefordeling i forhold til budgetprocessens forløb og indhold

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomi- og Arbejdsmarkedsforvaltningen oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser.

Beslutning Økonomiudvalget den 19-03-2025

Godkendt med den rettelse, at der tilføjes en ekstra spørgerunde 4.- 8. september 2025.

Fraværende:

Stefan Lydal

Preben Storm

Bilag

Udkast til Budgethandleplan 2026-2029 rev. 25.02.25

Budgethandleplan 2026-2029 - godkendt version

Fraværende Stefan Lydal, Preben Storm

Punkt 7: Godkendelse af plan for placering af 550 permanente studieboliger i Sønderborg

23/73692

Sagsresumé

Sønderborg udvikler sig i disse år til en stærk og attraktiv uddannelsesby. Det er gennem de seneste år lykkedes at tiltrække flere nye uddannelser til kommunen i partnerskab med Bitten & Mads Clausen Fonden, Linak, Syddansk Universitet og Sønderborg Kommune.

Antallet af studerende har fra 2023 været markant stigende, og tilgangen af studerende forventes at stige yderligere de kommende år frem mod 2030. Derfor vil det være særdeles uhensigtsmæssigt for Sønderborgs udvikling som studieby, hvis universitetets og virksomhedernes muligheder ikke kan udfoldes grundet mangel på studieboliger. Kommunen har derfor i samarbejde med flere forskellige aktører arbejdet på at finde løsninger, der imødekommer behovet for nye studieboliger.

Forvaltningen fremlægger på den baggrund plan om placering af 550 permanente studieboliger på Skovvej til Byrådets principgodkendelse.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Økonomiudvalget, at Byrådet principgodkender

- at der opføres 550 permanente studieboliger på Skovvej 2-4,
- at arbejdet med udarbejdelse af lokalplan for projektet igangsættes, og
- at med skema A for de to delprojekter igangsættes.

Sagsfremstilling

Forvaltningen anbefaler, at der ved placering af studieboliger fastholdes et bredt fokus på de overordnede byudviklingsmuligheder i Sønderborg. På den måde kan der skabes en god balance, der også sikrer mulighederne for fortsat udvikling af områder til attraktive private ejer- og lejerboliger, der skal være med til at understøtte Byrådets vision om 77.000 indbyggere i Sønderborg Kommune.

Økonomiudvalget drøftede plan for fremtidig placering af permanente studieboliger på møderne i december 2024 og i februar 2025. Forvaltningen foreslår på den baggrund følgende første fase for etablering af permanente studieboliger:

Skovvej 2-4 (den tidligere materialegård)

Grunden har været udbudt til salg i tre omgange, senest i efteråret 2024, men der er ikke indkommet bud. Derfor foreslår forvaltningen, at grunden anvendes til i alt 550 studieboliger i en samlet studieby. Boligerne opføres som almene ungdomsboliger i to delprojekter med SALUS og StudieBolig Syd som bygherrer med forventet ibrugtagning i 2028. De 370 boliger, der opføres af StudieBolig Syd opføres som traditionelt kollegium med et-rums boliger med eget køkken og bad i lighed med Alssund-Kollegiet, mens de 180 boliger, der opføres af SALUS, opføres, så de kan konverteres til lejligheder, såfremt behovet for studieboliger i fremtiden skulle falde.

Det planlægges, at det eksisterende bindingsværkshus på grunden bevares og omdannes til fælleshus i samarbejde med eksterne private parter/fonde. Det forventes, at den øvrige del af bygningerne på grunden vil skulle fjernes. Nedrivning af Ladegården skal i offentlig høring.

Projekterne på Skovvej 2-4 er en væsentlig første fase i arbejdet med at tilvejebringe op mod 750-800 tidssvarende studieboliger i Sønderborg.

Endvidere vil der være plads til op mod 32 almene familieboliger (2- eller 3-værelseslejligheder) på grunden. Udgiften til kommunal grundkapital til disse boliger vil være i størrelsesordenen 6 mio. kr., afhængigt af det præcise antal boliger og disses størrelse.

Indskuddet til kommunal grundkapital til 550 almene ungdomsboliger anslås til 69 mio. kr. Dette forventes at kunne finansieres delvis ved salgsprisen for grunden samt ved salgsindtægter ved afhændelse af grunden på Kærvej (det tidligere vandrerhjem) til privat boligbyggeri. Omdannelsen af Kærvej vil kunne ske, når der ikke længere er behov for vandrerhjemmet til midlertidige studieboliger. De økonomiske forhold vil blive beskrevet i forbindelse med skema A-sagen.

Den samlede anlægssum (rammebeløbet) for 550 studieboliger og 32 familieboliger udgør ca. 755 mio. kr.

Udgifter til kommunal grundkapital og indtægter fra grundsalg vil skulle indarbejdes i de kommende års budgetter. Der har tidligere været forudsat en salgsindtægt på 10 mio. kr. til delvis finansiering af etablering af Drift og Beredskab Sønderborg.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomi- og Arbejdsmarkedsforvaltningen oplyser, at sagen ikke medfører bevillingsmæssige konsekvenser, idet sagen er en principbeslutning.

I det øjeblik der træffes endelig beslutning om bevillinger, skal der peges på finansiering.

Beslutning Økonomiudvalget den 19-03-2025

Udvalget anbefaler indstillingen.

Fraværende:

Stefan Lydal

Preben Storm

Bilag

Plan for studieboliger på Skovvej

Fraværende Stefan Lydal, Preben Storm

Punkt 8: Godkendelse af ansøgning om tilsagn til støtte til opførelse af 39 almene familieboliger på Bülowvej 6

25/3388

Sagsresumé

Sønderborg Kommune har modtaget ansøgning om tilsagn til at støtte opførelsen af 39 almene familieboliger på Bülowvej 6, Sønderborg med tilhørende Skema A fra Boligforeningen Søbo. Det samlede boligareal er på 3.085 kvadratmeter og et bolig gennemsnit på 79 kvadratmeter pr. bolig.

Ud af de 39 boliger stilles 26 boliger til rådighed for StudieBolig Syd.

Byggeriet er inkluderet i budgetaftalen for 2024-2027. Der behandles på samme dagsorden salg af arealer til parkeringspladser.

Sagen understøtter Byrådets vision om levende byer, lokalsamfund og fællesskaber ved at sikre, at der tilvejebringes forskellige boligtyper. Sagen understøtter også Byrådets opbakning til målsætningen om, at indbyggertallet skal vokse til 77.000, og at der skal bygges 2.500 nye boliger frem mod 2030.

Byrådet har beslutningskompetencen, jf. delegationsplanen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Økonomiudvalget, at Byrådet godkender

- Skema A med følgende konsekvenser:
 - at der opføres 39 almene familieboliger på Bülowvej 6 til en anskaffelsessum på 76,045 mio. kr.
 - at grundkapitalen udgør 8 pct. af anskaffelsessummen, svarende til 6,084 mio. kr. Der er afsat 6 mio. kr. i budget 2025.
 - at forskellen på oprindelig bevilling 6 mio. kr. og nuværende 6,084 mio. kr. svarende til 0,084 mio. kr. finansieres af kassebeholdningen.
 - at huslejen foreløbigt fastsættes til ca. 1.051 kr. pr. kvadratmeter årligt.
 - at der ydes kommunal garanti for den del af realkreditlånet, som ligger over 60 pct. af den endelige belåning.
 - at forvaltningen godkender skema B og C, hvis dette ikke afviger mere end 2 pct.

Sagsfremstilling

Sønderborg Kommune har modtaget ansøgning med tilhørende Skema A om tilsagn til støtte til opførelsen af 39 almene familieboliger fra Boligforeningen Søbo.

Byggeriet ligger i forbindelse med Boligforeningen Søbos afdeling 35 på Bülowvej i Dybbøl. Boligerne bygges på Bülowvej 6, som er i Boligforeningen Søbos eje. Der behandles på samme dagsorden salg af arealer til parkeringspladser.

Der bygges 39 almene familieboliger med et samlet boligareal på 3.085 kvadratmeter og et bolig gennemsnit på 79 kvadratmeter pr. bolig. Det samlede antal boliger vil ca. fordeles således: 7 tre-værelsesboliger og 6 fire-værelsesboliger på 103 - 113 kvadratmeter, der lejes ud som familieboliger. Dertil vil der være 26 to-værelsesboliger på 63,8-66,9 kvadratmeter, der lejes ud som studieboliger og stilles til rådighed for StudieBolig Syd.

Skitseforslag er vedlagt som bilag.

Økonomi og finansiering

Den samlede anskaffelsessum ved byggeriet er beregnet til 76,045 mio. kr.

Projektet finansieres som følger:

	Beløb i mio. kr.
Kreditforeningslån (90 pct.)	68,440
Kommunal grundkapital (8 pct.)	6,084
Beboerindskud (2 pct.)	1,521
I alt	76,045

For almene familieboliger med et boligennemsnit under 90 kvadratmeter udgør det kommunale grundkapitalindskud 8 pct. af byggeriets anskaffelsessum. Den kommunale udgift ved opførelsen af boligerne vil derfor være 6,084 mio. kr.

Anskaffelsessummen er på 24.650 kr. pr. kvadratmeter boligareal. Projektet opfylder således de økonomiske betingelser, jf. almenboliglovens § 115 med gældende maksimumssatser 2025 for opførelse af almene boliger. I forbindelse med udarbejdelsen af Skema B, vil anskaffelsessummen blive reguleret, jf. det seneste offentliggjorte maksimumsbeløb for alment byggeri for almene familieboliger.

For den del af realkreditlånet, som ligger over 60 pct. af markedsværdien skal kommunen yde garanti overfor realkreditinstituttet, jf. almenboliglovens § 127. Dog kan endelig størrelse af garantien først fastsættes, når den aktuelle kreditforening har vurderet markedsværdien af den opførte ejendom.

Husleje på almene boliger

Huslejen for boligerne består af kapitaludgifter for afdrag og renter på realkreditlån, udgifter til drift samt individuelle forbrugsudgifter i form af strøm, vand og varme.

Den årlige leje pr. kvadratmeter fastsættes til ca. 1.051 kr., jf. Skema A. Dette svarer til en gennemsnitlig leje pr. mdr. på 6.919 kr. Det bemærkes, at forbrugsudgifterne betales af lejerne direkte til forsyningsselskaberne, så her redegøres for kapitaludgifter og drift. Byrådet godkender huslejens størrelse og fordeling, jf. almenlejelovens § 9, stk. 5.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomi- og Arbejdsmarkedsforvaltningen oplyser, at hvis indstillingen godkendes, skal der gives en tillægsbevilling på 84 t.kr., finansieret af salg af areal til p-plads, som behandles på samme dagsorden.

Bevillingspåtegning (i 1.000 kr.)

	Politik område	Budget år	Overslags år 1	Overslags år 2	Overslags år 3
--	----------------	-----------	----------------	----------------	----------------

Drift

Finansforskydninger	01	84			
---------------------	----	----	--	--	--

Finansiering via:

Drift andetsteds

Afsat rådighedsbeløb

Låneoptagelse

Afdrag og renter af
nye lån

Kassebeholdning 01 -84

Beslutning Økonomiudvalget den 19-03-2025

Udvalget anbefaler indstillingen.

Fraværende:

Stefan Lydal

Preben Storm

Bilag

Oprindelige skitseprojekt

Fraværende Stefan Lydal, Preben Storm

Punkt 9: Godkendelse af scenarie for natlukning

22/35977

Sagsresumé

Teknik-, By- og Boligudvalget får på baggrund af budgetforlig 2025-2028 tilført 1,0 mio. kr. i 2025 og overslagsårene med det formål, at udvalget revurderer den tidligere beslutning om at slukke for gadebelysningen i nattetimerne.

Udvalget træffer under dette punkt beslutning om, hvorledes gadebelysningen skal være om natten i Sønderborg Kommune.

Udvalget genbesøgte og drøftede på møderne den 5. november 2024 og 3. december forskellige scenarier for gadebelysning i Sønderborg Kommune for 2025 og frem.

Scenarierne tager udgangspunkt i, at annulleringen af natlukningen i Sønderborg Kommune, som udvalget den 16. oktober 2024 besluttede for den resterende del af 2024, permanentliggøres. Alternativt at natlukningen udelukkende annulleres i tidsrummet 00.00 – 05.00 torsdag til fredag, fredag til lørdag og lørdag til søndag i hele kommunen.

Natlukning af gadelys har både ophæng til Byrådets Vision om grøn omstilling og levende byer, lokalsamfund og fællesskaber.

Teknik-, By- og Boligudvalget har beslutningskompetencen, jf. delegationsplanen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Teknik-, By- og Boligudvalget at

- natlukningen annulleres i tidsrummet 00.00 – 05.00 torsdag til fredag, fredag til lørdag og lørdag til søndag i hele kommunen jf. scenarie 4A. Finansieringen sker via midler tilført fra budgetforlig 2025-2028.

Sagsfremstilling

På baggrund af drøftelserne på udvalgmødet den 5. november 2024 og 3. december 2024 forelægger forvaltningen scenarie 4 og 4A for, hvorledes belysningen kan være i Sønderborg Kommune om natten. De to scenarier adskiller sig overordnet ved, hvornår lyset vil være tændt i hele kommunen, omkostningerne til implementeringen samt CO2 udledning.

I forhold til den tidligere sag med scenarier, som udvalget tidligere har behandlet, er kWh-prisen blevet reguleret, hvilket har betydet, at de årlige ekstra omkostninger til elforbruget er steget.

Derudover er scenarierne tilpasset efter, hvad der er teknisk muligt i forhold til tændingsområder, som ikke kræver en større ombygning af anlægget.

Scenarie	Implementerings- omkostninger	*Ekstra omkostning til	Ekstra udledning af
----------	----------------------------------	---------------------------	------------------------

		elforbrug pr. år	CO2 i ton pr. år
4 - Annullere natlukningen i hele kommunen.	30.000 kr.	1.616.305 kr.	103 ton CO2
4A – annullere natlukningen i tidsrummet 00.00-05.00 torsdag til fredag, fredag til lørdag og lørdag til søndag i hele kommunen.	100.000 kr.	690.805 kr.	40 ton CO2

*Det bemærkes, at ekstraomkostningerne til elforbruget er udregnet på prisen pr. kWh i oktober 2024. Prisen inkluderer spotpris for el, nettarif og elafgift.

Da Sønderborg Kommune har en vision om grøn omstilling, vurderer forvaltningen, at det også er relevant at se på, hvilken betydning en ændring/annullering har på kommunens klimaaftryk i form af CO2-udledning. Dette i lyset af, at Sønderborg Kommune har en vision om CO2-neutralitet i 2029.

Implementeringsomkostningerne dækker det tekniske arbejde, der skal udføres. I scenarie 4A kræver det, at skabene med ure ombygges, så de får samme opbygning som de øvrige skabe med styringsenheder. Dette betyder, at fremtidige ændringer i alle skabe kan foretages ved at omprogrammere tændsystemet, uden at entreprenøren behøver at besøge skabene fysisk. Generelt er skabenes tilstand dårlige og derfor er der vurderet, at skabene med ure skal ombygges og de samlede omkostninger til ombygning og omprogrammering er estimeret til i alt 100.000 kr.

Effektiviseringskrav fra de budgetreducerende tiltag

I perioden 2013-2017 er ca. 65 pct. af belysningen i kommunens vejbelysningsanlæg udskiftet til LED-armaturer. Udskiftning til LED-armaturer er for nuværende sat i bero, da der ikke er afsat anlægsmidler til udskiftning af de resterende 35 pct. Dette er dog en forudsætning for indfrielse af effektiviseringskravet fra de budgetreducerende tiltag 2021-2024. Her fremgår udskiftningen for den resterende del af armaturerne til LED, med et effektiviseringskrav på 1 mio. kr. fra 2024. Da udskiftningen ikke er sket, kan denne effektivisering ikke realiseres. En fortsat natlukning vil kunne bidrage til hel eller delvis realisering af dette effektiviseringskrav. Teknik-, By- og Boligudvalget er oplyst om, at de 1,0 mio. kr. stadigvæk ikke er indfriet.

Finansiering af scenarierne 4 og 4A

Udgiften til realisering af scenarierne er på henholdsvis estimeret 1.616.305 kr. og 690.805 kr. plus implementeringsomkostninger.

De tilførte midler på 1,0 mio. kr. via budgetforlig 2025-2028 vil kunne finansiere løsningsforslag 4A. I den sammenhæng vil de resterende midler fra budgetforliget kunne anvendes til udarbejdelse af en businesscase for renovering/modernisering af gadelys med henblik på energioptimering.

Løsningsforslag 4 vil kræve yderlig finansiering.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomi- og Arbejdsmarkedsforvaltningen oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser, hvis løsningsforslag 4A vælges, men ved valg af løsningsforslag 4 skal finansiering findes.

Beslutning Teknik-, By- og Boligudvalget den 04-03-2025

Ikke godkendt. Teknik-, By- og Boligudvalget besluttede at annullere natslukningen permanent i hele kommunen, og at merudgiften finansieres ved 1. bevillingsrevision 2025.

Supplerende sagsfremstilling til Økonomiudvalget den 19-03-2025

Økonomi- og Arbejdsmarked oplyser:

Af budgetaftale 2025-2028 fremgår at Teknik-, By- og Boligudvalget skal vurdere hvor og inden for hvilket tidsrum, der skal være tændte gadelys:

Aftaleparterne er enige om at tilføre 1.000 t. kr. årligt fra 2025 og fremefter til udvalget for Teknik, By og Bolig med henblik på, at udvalget revurderer den tidligere beslutning om at slukke for gadebelysningen i nattetimerne. Aftaleparterne forventer, at udvalget vurderer, hvor der skal være tændte gadelys og inden for hvilket tidsrum under hensyn til tryghed og trafikikkerhed. Vurderingen skal ses i sammenhæng med renovering/modernisering af gadelys.

Aftaleparterne ønsker derfor, at der udarbejdes en businesscase for renovering/modernisering af gadelys med henblik på energioptimering, så investeringerne kan finansieres ved låneoptag. Låneydelser forventes finansieret af tilknyttede driftseffektiviseringer.

Det fremgår af sagsfremstillingen at den varigt forøgede driftsudgift, ved at annullere natslukningen permanent i hele kommunen, vil være på 1,6 mio. kr. årligt, hvilket overstiger den 1 mio. kr. der er tilført i henhold til budgetaftalen.

Af budgetaftalen fremgik ligeledes at der skulle udarbejdes en businesscase for renovering/modernisering af gadelys.

Økonomi- og Arbejdsmarked anbefaler derfor at sagen på ny behandles af Teknik, By- og Boligudvalget, med henblik på at der peges på korrigerende handlinger således at den varige driftsudgift kan afholdes inden for udvalgets budgetramme.

Det anbefales ligeledes at udvalget tager stilling til en businesscase for renovering/modernisering af gadelys.

Det bemærkes desuden, at renovering/modernisering af gadelys er forudsætningen for at det forudsatte budgetreduceringstiltag 2021-2024, på 1 mio. kr. årligt, opnås

Beslutning Økonomiudvalget den 19-03-2025

Teknik-, By- og Boligudvalgets anbefaling indstilles.

Fraværende:

Stefan Lydal

Preben Storm

Fraværende Stefan Lydal, Preben Storm

Punkt 10: Godkendelse af model for videreførelse af Tidlig Tysk

24/10168

Sagsresumé

Folketinget vedtog den 12. december 2024 Folkeskolens kvalitetsprogram – frihed og fordybelse. Kvalitetsprogrammet består af 33 initiativer, som får betydning for skolernes arbejde og planlægning – heriblandt organisering og finansiering af Tidlig Tysk.

I sagen fremlægges to muligheder for at videreføre Tidlig Tysk for skoleåret 2025/26 og 2026/27.

Videreførelse af Tidlig Tysk understøtter Byrådets Vision 2022-2025 om fortsat at styrke udviklingen af folkeskolen.

Byrådet har beslutningskompetencen, jf. delegationsplanen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Børne- og Uddannelsesudvalget, at Byrådet godkender løsningsforslag

1. Videreførelse af Tidlig Tysk ved udvidelse af timetallet

eller

2. Videreførelse af Tidlig Tysk ved skolernes beslutning om udmøntning.

Forvaltningen indstiller til Børne- og Uddannelsesudvalget, at Byrådet godkender

- at finansiering svarende til 3,333 mio. kr. årligt medtages ved 1. bevillingsrevision 2025.

Sagsfremstilling

Folkeskoleforligskredsen indgik den 19. marts 2024 en aftale om folkeskolens kvalitetsprogram. De dertil knyttede lovændringer i lov om folkeskolen blev vedtaget af Folketinget den 12. december 2024.

Kvalitetsprogrammet består af 33 initiativer, hvoraf størstedelen har virkning fra skoleåret 2025/26.

Kvalitetsprogrammet har betydning for skolernes arbejde og planlægning – heriblandt organisering og finansiering af Tidlig Tysk.

Historik:

I Sønderborg Kommune blev der i forbindelse med budgetforliget 2016-2019 indført Tidlig Tysk fra 0. klasse. Af budgetaftalen 2016-2019 fremgår det:

”Tyskundervisningen styrkes i folkeskolen, idet der tilføjes 0,5 mio. kr. årligt. Der indføres obligatorisk tysk som tematisk undervisning fra børnehaveklassen til 2. årgang, svarende til 30 timer pr. år. Endvidere indføres obligatorisk tysk på 3.-4. årgang med én lektion om ugen. Endelig udvides med en ugentlig lektion tysk på 5.-6. årgang.”

I 2019 fik Sønderborg Kommune, sammen med Aabenraa og Tønder Kommuner, tildelt 4.010.000 kr. fra A.P. Møller Fonden til yderligere udvikling af tidlig tyskindsatsen i projektet, ”Videreudvikling af Tidlig Tysk i grænsekommunerne Tønder, Aabenraa og Sønderborg”. Jf. kommissoriet for Tidlig Tysk fra 2016 er der udarbejdet en midtvejsevaluering, som blev forelagt udvalget den 4. maj 2023. Den langsigtede effekt evalueres i efteråret 2026 og planlægges forelagt udvalget ultimo 2026.

Beslutning om udmøntning af timer til Tidlig Tysk har hidtil været op til skolerne. Skolerne har primært valgt at konvertere den understøttende undervisning til undervisning i Tidlig Tysk.

Folkeskoleaftalen:

I folkeskoleaftalen afskaffes den understøttende undervisning og i stedet indføres en timebank, som skal anvendes til indsatser, der styrker kvaliteten i undervisningen.

En anden ændring er, at tysk fremover indføres fra 6. klasse, hvor det hidtil har været indført fra 5. klasse. Denne udskydelse modsvarer af en udvidelse af timetallet i tysk i 8. og 9. klasse, hvilket betyder, at det samlede timetal til tysk over 0.-9. klasse er uændret.

Modeller for videreførelse af Tidlig Tysk:

I sagen fremlægges to muligheder for at videreføre Tidlig Tysk fra skoleåret 2025/26. Det foreslås, at beslutningen foreløbigt træffes for de to kommende skoleår (2025/26 og 2026/27), idet evalueringen af den langsigtede effekt bør inddrages i planlægningen derefter.

- **Model 1: Videreførelse af Tidlig Tysk kan ske ved at udvide timetallet udover minimumstimetallet for den samlede undervisningstid med 30 timer årligt for 0.-5. årgang.** Det er ifølge folkeskolelovens § 40, stk. 2, 5. pkt kommunalbestyrelsen, der beslutter skoledagens længde.
Til trods for denne udvidelse, vil hvert af de berørte klassetrin fremadrettet have færre undervisningstimer end før aftalens ikrafttræden.
Udvidelse af timetallet med 30 undervisningstimer årligt på 0.-5. årgang beløber sig til 3,833 mio. kr. Heraf er 0,5 mio. kr. til tyskundervisningen, jf. budgetaftalen 2016-2019, i forvejen finansieret og fordelt til skolerne via tildelingsmodellen, hvorfor udvidelsen bevirker en merudgift på 3,333 mio. kr. årligt.
- **Model 2: Videreførelse af Tidlig Tysk kan ske ved at lade udmøntningen være op til den enkelte skole, svarende til nuværende praksis.** Den enkelte skole kan dermed beslutte, om timerne til Tidlig Tysk skal tages fra timebanken eller i stedet skal komme fra omlægning af anden undervisning. Der kan ikke omlægges timer fra dansk, matematik og historie, idet der her er fastlagt et minimumstimetal.
For at understøtte folkeskoleaftalens ambition om styrket kvalitet i undervisningen, herunder to-voksenordninger, holddannelse, co-teaching mv., foreslås det, at skolerne tilføres ekstra midler svarende til beløbet fra model 1; 3,333 mio. kr. årligt.

For begge forslag søges finansieringen medtaget ved 1. bevillingsrevision 2025.

Finansieringen skal ske for skoleåret 2025/2026 og 2026/2027 med nedenstående fordeling.

2025	2026	2027
1.389.000 kr.	3.333.000 kr.	1.944.000

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomi- og Arbejdsmarkedsforvaltningen oplyser, at sagen ikke medfører bevillingsmæssige konsekvenser, idet finansiering medtages ved 1. bevillingsrevision 2025.

Beslutning Børne- og Uddannelsesudvalget den 06-03-2025

Udvalget anbefaler indstillingen vedrørende punkt 2.

Videreførelse af Tidlig Tysk ved skolernes beslutning om udmøntning.

Udvalget anbefaler indstillingen om, at finansiering svarende til 3,333 mio. kr. årligt medtages ved 1. bevillingsrevision 2025.

Supplerende sagsfremstilling til Økonomiudvalget den 19-03-2025

Økonomi- og Arbejdsmarked oplyser:

Af beslutningen i Børne- og Uddannelsesudvalget fremgår at udvalget anbefaler indstillingen om, at en årlig finansiering på 3,3 mio. kr. skal medtages i 1. bevillingsrevision 2025,

Af selve sagsfremstillingen fremgår følgende:

For begge forslag søges finansieringen medtaget ved 1. bevillingsrevision 2025. Finansieringen skal ske for skoleåret 2025/2026 og 2026/2027 med nedenstående fordeling.

2025	2026	2027
1.389.000 kr.	3.333.000 kr.	1.944.000 kr.

Det præciseres derfor at indstillingen og beslutningen alene vedrører engangsbevilling på i alt ca. 6,7 mio. kr. fordelt over årene 2025-2027. Dette idet indstilling og beslutning skal ses i sammenhæng med beskrivelsen i sagsfremstillingen, hvoraf fremgår at evaluering sker ultimo 2026.

Det fremgår implicit, at der ved 1. bevillingsrevision 2025 søges om en bevilling, der ikke finansieres inden for udvalgets budgetramme, men ved kassetræk, idet der ikke er peget på korrigerende handlinger.

Beslutning Økonomiudvalget den 19-03-2025

Børne- og Uddannelsesudvalgets anbefaling indstilles.

Fraværende:

Stefan Lydal

Preben Storm

Fraværende Stefan Lydal, Preben Storm

Punkt 11: Drøftelse af solceller på kommunale tage

24/15024

Sagsresumé

På baggrund af Budgetaftalen 2024-2027 godkendte Direktionen den 21. oktober 2024 en undersøgelse af mulighederne for at opsætte solceller på kommunale arealer, herunder facader og tage. Forvaltningen har i den forbindelse udarbejdet vedlagte kommissorium.

Forvaltningen har desuden været i dialog med andre kommuner, der har valgt at opsætte solceller på kommunale tage, samt kommuner, der har fravalgt det. Disse erfaringer såvel som gældende lovgivning giver anledning til en drøftelse af forholdene vedrørende opsætning af solceller på kommunale arealer.

Sagen understøtter Byrådets Vision 2022-2025 om grøn omstilling og ProjectZeros Masterplan om Co2-neutralitet i 2029. Det skyldes, at undersøgelsen danner grundlag for fremtidige beslutninger om etablering af solceller som en måde at opnå Co2-neutralitet i 2029.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Økonomiudvalget at drøfte

- forhold vedrørende opsætning af solceller på kommunale arealer.

Sagsfremstilling

Det fremgår af Byrådets 'Budgetaftale 2024-2027', at forvaltningen i Teknik, Miljø og Bæredygtighed "i løbet af 2024 skal undersøge, om der er basis for etablering af et solcelleselskab, hvis formål skal være at arbejde for, at flere tage og facader på kommunens bygninger anvendes til solceller". Yderligere fremgår det, at undersøgelsen skal afklare om "kommunale grunde ved bygningerne kan anvendes" og "hvilke arealer, der vil kunne anvendes og hvorledes et sådant selskab kan etableres, herunder lovgivning, og hvilke muligheder dette giver".

Formålet med undersøgelsen er at danne et solidt, fagligt fundament for den videre beslutningstagningsproces. Undersøgelsen skal desuden være operationel, så fundene sætter en tydelig retning for de næste skridt, hvis Sønderborg Kommune ønsker at opsætte solceller på kommunale tage.

Den 21. oktober 2024 godkendte Direktionen en undersøgelse af mulighederne for at opsætte solceller på kommunale arealer, herunder facader og tage. Direktionen godkendte en undersøgelse indenfor følgende rammer:

1. Muligheder, konsekvenser (positive såvel negative) og juridiske overvejelser
2. Øget pres for mere vedvarende energi politisk og i befolkningen

Som en del af rammerne for undersøgelsen godkendte Direktionen, at der kan indgås et samarbejde med en rådgivervirksomhed. Rådgivervirksomhedens arbejde forventes færdiggjort ultimo maj. Den fulde tids- og procesplan ses i vedlagte kommissorium.

Rådgivervirksomheden udarbejder en rapport, der behandler økonomisk rentabilitet og grøn rentabilitet ved opsættelse af solceller på kommunale tage. Rådgivervirksomhedens beregninger tager udgangspunkt i tre bygninger, som forvaltningen

har udpeget. Bygningerne er valgt, da forvaltningen vurderer, bygningernes strømforbrug er velegnede til opsætning til solceller på tagene. Derudover vil rapporten forholde sig til juridiske forhold i forhold til selskabsdannelse og EU's bygningsdirektiv.

Erfaringer fra andre kommuner

Forvaltningen har siden den 21. oktober 2024 været i dialog med Aabenraa Kommune, Tønder Kommune og Aarhus Kommune. Forvaltningen har dertil deltaget i et KL-webinar om solceller på kommunale tage og arealer med oplægsholdere fra blandt andre Vejle Kommune og Furesø Kommune.

I Furesø, Vejle og Aarhus Kommune er man ved at opsætte solceller på kommunale tage. De har hver især oprettet anpartsselskaber, da der er krav om, at kommunal og regional elproduktion udøves i selskaber med begrænset ansvar, jf. elforsyningslovens § 4. Alle tre kommuner beretter om, at selskaberne i bedste fald har begrænset økonomisk overskud.

En kommune beretter desuden om udfordringer med udskillelse fra PFAS fra anlæggene, trods de indkøbes som PFAS-frie. Det vil sige, at når der sker en afskylning fra paneler til jorden, risikerer man PFAS i grundvandet.

I Tønder og Aabenraa Kommune har man for nuværende fravalgt solceller på kommunale tage. Det skyldes økonomisk usikkerhed såvel begrænset solcelledækningsgrad på de bedst egnede tage. Dertil er en stor andel af strømmen på energinettet allerede grønt. På den baggrund har de vurderet, at solceller ikke er den mest effektive vej til CO2-neutralitet. De afventer derfor mere lovgivningsmæssige og økonomisk gunstige forhold, før de genoptager projektet. I disse kommuner samt Aarhus Kommune forventer man desuden en stor udvikling på solcellernes effektivitet indenfor de næste par år.

Frem mod 2031 skal alle nye og eksisterende offentlige bygninger med et nytteareal på mere end 250 m² have solcelleanlæg på taget, jf. EU's bygningsdirektiv. Direktivet vil gradvist blive indfaset, hvor det er teknisk egnet og økonomisk og funktionelt gennemførligt. Senest den 31. december 2027 skal der være solcelleenergianlæg på alle offentlige tage med et nytteareal på over 2000 m². Det følgende år gælder det for alle offentlige tage med et nytteareal over 750 m², og senest den 31. december 2030 skal alle offentlige tage over 250 m² have et solcelleenergianlæg på taget.

Videre proces

Den endelige undersøgelse vil blive forelagt Økonomiudvalget og udmunde i en beslutningssag om, hvorvidt og i så fald, i hvilket omfang, der skal opsættes solceller på kommunale arealer.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomi- og Arbejdsmarkedsforvaltningen oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser.

Beslutning Økonomiudvalget den 19-03-2025

Drøftet.

Fraværende:

Stefan Lydal

Preben Storm

Bilag

Kommissorium - solceller på kommunale tage

Fraværende Stefan Lydal, Preben Storm

Punkt 12: Orientering om befolkningsudvikling og -sammensætning i Sønderborg Kommune

25/3808

Sagsresumé

Sønderborg Kommune ønsker frem mod 2030 at kommunens indbyggertal øges til 77.000. En bred række initiativer er sat i gang for at opnå målet.

I denne sammenhæng er det interessant at kigge nærmere på den demografiske udvikling i kommunen og sammensætning herunder alder, herkomst, flyttemønstre, ind- og udrejser samt fødselsbalance.

Tal for befolkningsudvikling og – sammensætning i Sønderborg Kommune præsenteres på mødet.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Økonomiudvalget at tage

- orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

Sønderborg Kommune ønsker frem mod 2030 at kommunens indbyggertal øges til 77.000. En bred række initiativer er sat i gang for at opnå målet.

I denne sammenhæng er det interessant at kigge nærmere på den demografiske udvikling i kommunen og sammensætning herunder alder, herkomst, flyttemønstre, ind- og udrejser samt fødselsbalance.

Udvalgte nøgletal præsenteres på mødet.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomi- og Arbejdsmarkedsforvaltningen oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser.

Beslutning Økonomiudvalget den 19-03-2025

Taget til efterretning.

Fraværende:

Stefan Lydal

Preben Storm

Fraværende Stefan Lydal, Preben Storm

Punkt 13: Lukket: Godkendelse af salg af areal

23/26928

Fraværende Stefan Lydal, Preben Storm

Punkt 14: Godkendelse af køb af ejendom

25/415

Sagsresumé

Udviklingsforum Nordals (Udviklingsforum) har på et møde den 8. januar 2025 besluttet at anbefale Sønderborg Kommune at købe ejendommen Storegade 44, 6430 Nordborg. Formålet med at købe ejendommen er at rive bygningen ned. Efter nedrivningen ønsker Udviklingsforum at udvikle arealet til legeplads i tilknytning til Springvandshaven.

I henhold til kommunestyrelseslovens § 10 samt § 2, stk. 2, nr. 2 i Forretningsordenen for Sønderborg Byråd behandles sager om køb og salg af fast ejendomme som udgangspunkt for lukkede døre. I den konkrete sag er der ikke omstændigheder, der tilsiger, at dette udgangspunkt skal fraviges, da oplysningerne om pris og vilkår er fortrolige under salgsprocessen. Sagen kan åbnes, når handlen er gennemført.

Sagen understøtter Byrådets Vision om bæredygtige byer, lokalsamfund og fællesskaber ved at sikre, at der er attraktive fri- og fællesarealer i bymidten. Der skabes rum til borgerne, hvor de kan opholde sig og dyrke forskellige aktiviteter. Sagen understøtter også Masterplanen for Nordals' indsats med stedsudvikling og styrkede forbindelser, der skaber rum for fællesskab, aktivitet og ophold.

Økonomiudvalget har beslutningskompetencen om køb og salg af ejendom, og Byrådet har beslutningskompetencen om bevillinger, jf. delegationsplanen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Økonomiudvalget at godkende

- køb af matr.nr. 335 og 338 Nordborg på i alt 761 kvadratmeter til en pris på 425.000 kr. samt omkostninger til handlens gennemførelse i form af skødeskrivning og tinglysning, der estimeres til ca. 10.000 kr.
- at købet finansieres af anlægsbevillingen til Udviklingsforum Nordals.

Sagsfremstilling

Med udgangspunkt i den vedtagne Masterplan for Nordals har Udviklingsforum Nordals blandt andet arbejdet på at udvikle specifikke steder i byen og styrke områder, der kan skabe rum for fællesskab, aktivitet og ophold.

Med udgangspunkt i dette arbejde har Udviklingsforum Nordals på deres møde den 8. januar 2025 godkendt, at en anbefaling fremsendes til Sønderborg Kommunes Økonomiudvalg om opkøb af ejendommen Storegade 44, 6430 Nordborg. Nordals Forum ønsker at nedrive ejendommen og benytte arealet til legeplads. Ejendommens beliggenhed på Storegade er placeret direkte overfor Springvandshaven, der fungerer som offentlig park.

Udviklingsforum peger på, at købet skal finansieres af de midler, som tidligere er frigivet til Udviklingsforums arbejde. Der er tidligere frigivet 1 mio. til legeplads og supplerende 1,5 mio. til det samlede projekt med køb, nedrivning og legeplads på Økonomiudvalgsmødet den 19. februar 2025. Udviklingsforum bemærker, at man forventer, at der skal suppleres med eksterne fondsmidler til etablering af legepladsen.

Sagen har været myndighedsscreenet og på den baggrund vurderer Udviklingsforum, at der ikke umiddelbart er forhold, der forhindrer gennemførelse af legepladsplanen. Udviklingsforum bemærker dog, at der bør tages forureningsprøver af

jorden på grunden inden købet gennemføres, da en evt. forurening vil øge omkostningerne væsentligt. Det vil sige, at hvis en analyse af grunden viser problematiske eller fordyrende forureninger, gennemføres købet ikke.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomi- og Arbejdsmarkedsforvaltningen oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser, idet købet finansieres af den afsatte anlægsramme til Udviklingsforum Nordals.

Beslutning Økonomiudvalget den 19-03-2025

Godkendt.

Fraværende:

Stefan Lydal

Preben Storm

Bilag

Kortbilag Storegade.docx

Referat Udviklingsforums møde den 8 januar 2025.pdf

Fraværende Stefan Lydal, Preben Storm

Punkt 15: Lukket: Godkendelse af model for signalregulering ved Nordborg Resort

24/4791

Fraværende Stefan Lydal, Preben Storm

Punkt 16: Lukket: Godkendelse af tildelingskriterier for udbud af bank og kapitalforvaltning

25/430

Fraværende Stefan Lydal, Preben Storm, Ellen Trane Nørby

Punkt 17: Lukket: Generel orientering

22/436

Fraværende Stefan Lydal, Preben Storm

Punkt 18: Lukket: Underskriftsside 19-03-2025

22/445

Fraværende Stefan Lydal, Preben Storm